

Onderlinge schaderegeling oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa

Periode 1 januari 2019
tot en met 31 december 2022

Waterbedrijf
Groningen

LTO
noord

ONDERLINGE SCHADEREGELING OPPERVLAKTEWATERWINNING DRENTSCHE AA

PERIODE 1 JANUARI 2019 TOT EN MET 31 DECEMBER 2022

De ondergetekenden:

Waterbedrijf Groningen N.V., te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur mevrouw R.A.M. Zwart, hierna te noemen "Waterbedrijf Groningen";

en

LTO Noord, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar regiobestuurder de heer A. Steenberg, hierna te noemen "LTO Noord";

Hierna gezamenlijk te noemen: "partijen".

3

OVERWEGENDE DAT:

- I. in de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (hierna: POV) in het kader van de bescherming van de oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa ten dienste van de drinkwatervoorziening - binnen het aangegeven beschermingsgebied - een verbod is ingesteld voor:
 - a. het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen - behoudens een pleksgewijze bestrijding van de in de POV genoemde kruiden (akkerdistel, brandnetel, ridderzuring en Jacobs kruiskruid op gronden in gebruik als grasland, wegbermen, plantsoenranden en/of bermen langs spoorwegen), binnen een afstand van 4 meter vanaf de insteek van het oppervlaktewater van de op de kaart aangegeven waterlopen. Voor de uitleg van het begrip insteek, zie figuur 1 in bijlage 1.
 - b. de inname van oppervlaktewater voor het rechtstreeks vullen en spoelen van spuitmachines uit de op de kaart aangegeven waterlopen van de Drentsche Aa. Als alternatief zijn in het gebied vulplaatsen en wasplaatsen aangelegd;
- II. dat door de ingestelde verboden door de gebruikers van de gronden inkomstenschade wordt geleden, dan wel extra kosten moeten worden gemaakt, waarvoor - op grond van artikel 15.21 van de Wet milieubeheer - een schadevergoeding kan worden gevraagd aan Gedeputeerde Staten van Drenthe;
- III. dat Gedeputeerde Staten bij toekenning van de zojuist bedoelde schadevergoeding de vergoede kosten - op grond van artikel 15.34 van de Wet milieubeheer - kunnen verhalen op het betrokken waterwinbedrijf, in casu de Waterbedrijf Groningen;
- IV. dat partijen over de periode 1995 tot en met 2014 en vervolgens over de periode 2015 tot en met 2018 een onderlinge schadevergoedingsregelingen oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa zijn aangegaan, op basis waarvan door of vanwege de Waterbedrijf Groningen aan individuele agrariërs een schadevergoeding is betaald voor de geleden schade, dan wel de gemaakte extra kosten;
- V. dat de laatste regeling - de Onderlinge schaderegeling oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa 2015-2018, per 31 december 2018 uit werking is getreden en partijen van mening zijn dat die regeling tot tevredenheid heeft gefunctioneerd. Partijen hechten eraan om met terugwerkende kracht voor de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2022 een soortgelijke regeling te continueren.

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

1. Dat aan gebruikers van graslandpercelen in het grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa, voor wie - op grond van de POV - het verboden is gewasbeschermingsmiddelen toe te passen, een vergoeding wordt betaald voor het niet meer mogen gebruiken van de verboden gewasbeschermingsmiddelen. Daaronder vallen ook de extra kosten die zijn gemoeid met het afwijkende onderhoud en het pleksgewijze bestrijden van met naam genoemde kruiden binnen de bij de POV aangewezen strook van 4 meter. De vergoeding heeft geen betrekking op het deel van de strook dat in gebruik is als schouw pad.
2. Dat aan gebruikers van akkerbouwpercelen in het grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa, voor wie - op grond van de POV - het verboden is gewasbeschermingsmiddelen toe te passen, een vergoeding wordt betaald voor het niet meer mogen gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen binnen de POV aangewezen strook van 4 meter.
De kosten die voor een vergoeding in aanmerking komen zijn:
 - a. de opbrengstderving van het gewas (gewasschade) voor het deel van het perceel waarop geen gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt. De oppervlakte waarvoor de gewasschade wordt berekend, wordt verminderd met het deel van de strook dat in gebruik is als schouw pad. De vierkante meters die gelden als "teeltvrij" in het kader van de per gewas gehanteerde normering in het Activiteitenbesluit worden uitgesloten van vergoeding.
 - b. de eerste inzaai met gras van het perceelsgedeelte dat als spuitvrije zone geldt;
 - c. het onderhoud van het perceelsgedeelte dat als spuitvrije zone geldt;
 - d. de eventuele (rij-)schade, ontstaan in het perceel, als gevolg van het in voorkomende gevallen – bij gebrek aan redelijke alternatieven – noodzakelijk rijden door het hoofdgewas om het perceelsgedeelte waarop geen gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt te bereiken en te onderhouden.
3. Dat de vergoedingen worden berekend op basis van financiële gewasopbrengsten in het betreffende kalenderjaar, conform bijlage 1. De vergoedingen worden jaarlijks vastgesteld en herzien.
 - Cijfers ter vaststelling van de jaarlijkse uitkering van schadevergoeding worden ontleend aan:
 - tarieven voor de gewassen uit de jaarlijkse afspraak tussen LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin;
 - kengetallen welke jaarlijks door Delphy beschikbaar worden gesteld. Dit geldt alleen voor zover het tarieven betreft voor gewassen welke in de afspraken tussen LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin geen waardering kennen.
4. Voor zover in concrete situaties de onderhavige regeling niet voorziet, dan wel onvoldoende houvast biedt, wordt de aangelegenheid voorgelegd aan de Kleine Commissie Schadevergoedingsregeling Drentsche Aa (verder te noemen als: Kleine Commissie), ingesteld op grond van de onderlinge regeling. De Kleine Commissie bestaat uit een vertegenwoordiger van de betrokken partijen (LTO Noord en Waterbedrijf Groningen) en provincie Drenthe. Het voorzitterschap wordt verzorgd door de provincie Drenthe en het secretariaat door de Waterbedrijf Groningen. De Kleine Commissie komt ten minste 1 keer per jaar bijeen over de uitvoering van de regeling.
5. Dat het Waterbedrijf Groningen, gezien het belang van de (drink)waterkwaliteit, gedurende de looptijd van deze regeling de kosten draagt van het waterverbruik van de in het gebied van de Drentsche Aa ingerichte vulplaatsen, waar water kan worden ingenomen voor spuitinrichtingen voor gewasbeschermingsmiddelen.
6. Dat voor zover op basis van deze onderlinge regeling vergoedingen zijn verstrekt en blijkt dat in strijd met de specifieke bepalingen van de POV ten aanzien van de bescherming van de oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa is gehandeld, degene aan wie de vergoeding is verstrekt gehouden is de vergoeding bij het eerste verzoek daartoe terug te betalen aan het Waterbedrijf Groningen. Een en ander is onafhankelijk van een in het kader van een strafrechtelijke vervolging opgelegde boete, dan wel getroffen of opgelegde bestuursrechtelijke maatregelen.

Hetzelfde geldt, indien blijkt dat de vergoeding is verstrekt op basis van onjuiste, dan wel onvolledige gegevens. Indien op basis van deze regeling een gehele of gedeeltelijke terugvordering van een vergoeding wordt overwogen, zal het Waterbedrijf Groningen overgaan tot het horen van (de vertegenwoordiger van) degene aan wie een vergoeding is verstrekt alvorens een definitieve beslissing te nemen over gehele of gedeeltelijke terugvordering van de verstrekte vergoeding.

7. Dat deze regeling geldt voor zover de provinciale regelgeving strenger is dan de algemene landelijke regelgeving. Voor zover de landelijke regelgeving (op onderdelen) zodanig wordt aangepast dat deze strenger is dan de bedoelde provinciale verordening of dat er van een verschil in regelgeving geen sprake meer is, vervalt (voor dat deel) de werking van deze regeling.

8. Dat de regeling wordt aangegaan voor de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2022. De regeling kan binnen de looptijd door partijen vanwege zwaarwichtige redenen per 1 januari van enig jaar worden beëindigd, mits de schriftelijke opzegging aan de andere partij onder vermelding van de zwaarwichtige reden(en), ten minste zes maanden hieraan voorafgaande heeft plaats gevonden.

9. Dat de regeling stilzwijgend kan worden verlengd met de periode van maximaal 2 jaren, mits beide partijen hiermee akkoord zijn. De stilzwijgende verlenging hangt samen met de actualisatie van de provinciale verordening in het kader van de evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Drentsche Aa, die in 2022 zal plaatsvinden.

Plaats Assen

Plaats Assen

Datum 24-11-2021

Datum 24-11-2021

de directeur van de
Waterbedrijf Groningen N.V.,

regiobestuurder
LTO Noord, Regio Noord,

mevrouw R.A.M. Zwart

de heer A. Steenbergen

BIJLAGE 1 TOELICHTING OP METHODIEK EN UITGANGSPUNTEN VOOR VERGOEDINGEN

Vergoeding gewasschade ten gevolge van de spuitvrije zone, geldt voor een strook van 4 meter uit de insteek van het oppervlaktewaterlichaam dat in de POV is geduid, zie onderstaand figuur 1.

Daar waar sprake is van een schouwpad wordt de breedte van dit schouwpad in mindering gebracht bij de berekening van de schadevergoeding.

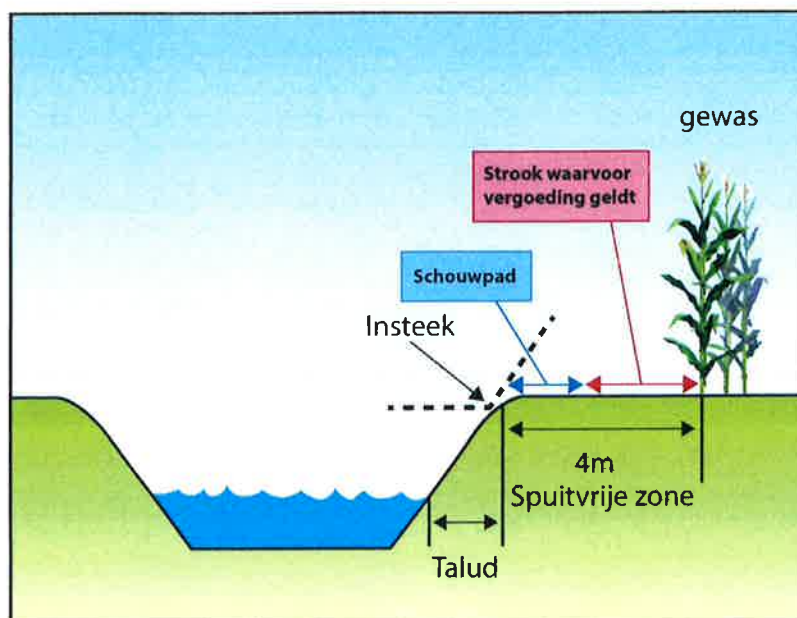
Daar waar sprake is van een teeltvrije zone (Activiteitenbesluit) wordt de breedte van deze zone in mindering gebracht bij de berekening van de schadevergoeding voor akkerbouwgewassen.

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0022762/2021-01-01>

6

	Gewassen (artikel 3.80)	Teeltvrije zone
1	Aardappelen, uien, bloembollen en bloemknollen, aardbeien, asperges, prei, schorseneren, sla, wortelen, vaste planten, en in neerwaartse richting te bespuiten boomkwekerijgewassen:	<p>a. ten minste 150 centimeter;</p> <p>b. ten minste 100 centimeter, indien een techniek wordt gebruikt waarmee een driftreductie wordt bereikt van ten minste 90%, ten opzichte van een bij ministeriële regeling aangewezen referentietechniek, of</p> <p>c. ten minste 50 centimeter, indien gebruik gemaakt wordt van een handmatig aangedreven handgedragen spuit.</p>
2	Boomkwekerijgewassen	De teeltvrije zone bedraagt bij de teelt van in opwaartse of zijwaartse richting te bespuiten boomkwekerijgewassen ten minste 500 centimeter.
3	De teeltvrije zone bedraagt bij de teelt van appels, peren en overige pit- en steenvruchten:	<p>a. ten minste 450 centimeter, of</p> <p>b. ten minste 300 centimeter, indien:</p> <p>1°. een techniek wordt gebruikt waarmee een driftreductie wordt bereikt van ten minste 90%, ten opzichte van een bij ministeriële regeling aangewezen referentietechniek, of</p> <p>2°. een biologische productiemethode wordt toegepast.</p>
4	De teeltvrije zone bedraagt bij de teelt van andere gewassen dan de gewassen, genoemd in het eerste tot en met derde lid.	ten minste 50 centimeter.
5	De driftreductie van een techniek, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, en het derde lid, onderdeel b, onder 1°, wordt aangetoond volgens een bij ministeriële regeling aangewezen testmethode.	

FIGUUR 1
TOELICHTING OP ARTIKEL 7.17 LID 1 POV "INSTEELK"

7

Voor het **bepalen van de gewasschade en de rijstrookschade** gelden de bruto opbrengstcijfers van de verschillende gewassen als basis. Genoemde cijfers worden jaarlijks ontleend aan de afspraken tussen LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin voor de gewassen: zetmeelaardappelen, gerst, tarwe, rogge, koolzaad, haver, suikerbieten, gras, snijmaïs en korrelmaïs. Voor de gewassen pootgoed (NAK) en pootgoed (TBM), alsmede voor graszaad en de gewassen die niet op de gewassenlijst van LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin staan wordt teruggegrepen op referentiecijfers zoals die door Delphy jaarlijks worden gegenereerd. Voor gewassen welke niet in de bovenstaande opsomming worden genoemd zal in voorkomende gevallen door de Kleine Commissie, in overleg met de betrokken teler, worden bepaald of en met welke uitgangspunten vergoeding voor gewasschade en rijsschade kan worden berekend en uitgekeerd.

Bij de berekening van de vergoeding voor **graslandpercelen** gaat het om opbrengstderiving (nihil) en onderhoud. De hoogte hiervan wordt bepaald door "verpleegkosten grasland" die als post terugkomen in de overeenkomst tussen LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin.

Bij de berekening van de vergoeding van vergoeding voor percelen met akkerbouwgewassen geldt een optelsom van gewasschade, rijstrookschade, (éénmalige) inzaai en onderhoud van de grasstrook langs het waterlichaam.

- gewasschade wordt bepaald door de bruto opbrengstcijfers te vermenigvuldigen met de vierkante meters die voor vergoeding in aanmerking komen.

- rijstrookschade betreft de schade die optreedt in het hoofdgewas, doordat ten behoeve van het inzaaien, dan wel het onderhouden van de grasstrook langs het waterlichaam, met landbouwvoertuigen door het gewas wordt gereden. De hoogte van de rijstrookschade zal afhankelijk zijn van de omstandigheden op het betreffende perceel en wordt onder meer beïnvloed door de locatie van de toegang tot het perceel en bijvoorbeeld de aanwezigheid van kopakkers en spuitsporen. Teneinde te voorkomen dat per situatie een ingewikkelde berekening moet worden gemaakt van de daadwerkelijk opgetreden rijsschade wordt voor alle situaties een opslag van 20% van de gewasschade gehanteerd als rijsschade. Hiermee is voor een "gemiddelde situatie" sprake van een redelijke compensatie.
- kosten voor inzaai (en bemesting) van de spuitvrije grasstrook langs het waterlichaam worden ontleend aan de post "inzaaikosten grasland incl. bemesting" in de jaarlijkse overeenkomst tussen LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin.
- kosten die samenhangen met onderhoud van de grasstrook hebben betrekking op het maaien, klepelen en onkruidvrij houden van de betreffende strook. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald door "verpleegkosten grasland" die als post terugkomen in de overeenkomst tussen LTO-Nederland, Netbeheer Nederland en Vewin.

